

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-559

2.6.2025

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Utrast mur – plutselig skade – unntak for sviktende fundamentering.

Sikrede oppdaget at deler av steinmuren hadde rast ut og meldte krav om dekning under bygningsforsikringen. Foretaket rekvirerte en takstmann, som konkluderte med at muren hadde rast ut pga. alder og slitasje. Foretaket avslo krav om erstatning og viste til at skade som følge av sviktende fundamenteringen pga. alder/slitasje ikke var dekket under forsikringsavtalen. Sikrede var uenig og hevdet at utrasing av muren skyldtes et kraftig regnvær. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig, og viste til at skadeutviklingen hadde pågått over tid og at skaden derfor ikke var inntruffet «plutselig» slik vilkårene krevde.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for utrasing av masser under bygningsforsikringen.

Sikredes bygningsforsikring omfatter:

Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- **Naturskade.** Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring, av 16.06.1989, nr. 70. Erstatningen beregnes etter selskapets erstatningsregler.

(...)

- **Andre plutselige og uforutsette skader**

(...)

Dekkes ikke

Plutselig og uforutsett skade dekker ikke:

(...)

- Vedlikehold og slitasje av bygning

(...)

- Skader som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering

- Skade på hageanlegg, utvendig badekildel-basseng og brygge forårsaket av dyr, insekter, frost, sjøgang eller andre klimatiske forhold

Sikrede meldte 25.4.23 om utrasing av masser.

Foretaket rekvirerte T, som utførte befaring 26.4.24 og utferdiget skaderapport datert 12.5.23:

Skade meldt som	Skred
Skadedato	25.04.2023

Faktisk skadeårsak Alder/slitasje

(...)

Skadet objekt Plen og mur

(...)

Mangelfull, svak eller Ja

svekket konstruksjon?

(...)

SKADEÅRSAK:

Skadeårsaken er utrasning av stabbestein mur som følge av svak konstruksjon pga. alder/slitasje.

HENDELSESFORLØP:

Natt til søndag 23.04.23 var det nedbør da deler av gammel steinmur raste ut og ned en skråning.

SKADEÅRSAKSBEKRIVELSE:

Skadeårsaken er utrasning av stabbestein mur som følge av svak konstruksjon pga. alder/slitasje.

Det er kun deler av stable stein muren som har rast ut. Man kan tydelig se at også resten av muren er dårlig og det er fare for at mere av muren vil rase ut med tiden.

(...)

Konklusjon

Muren og plenen har rast ut pga. alder/ slitasje på muren.

Foretaket av slo i brev av 19.5.23 krav om dekning. Skaden var ikke direkte forårsaket av en naturulykke og ble derfor vurdert under den ordinære bygningsforsikringen. Foretaket uttalte videre at forsikringen ikke dekket vedlikehold og slitasje av bygning og heller ikke skade som skyldtes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.

Sikrede bestred 24.8.24 foretakets vurdering:

(...)

Vi mener at det som forårsaket skredet var det kraftige regnværet som kom den natten, og ikke skyldes elde og slitasje. ... Vi mener at dette skredet inntraff plutselig og uforutsett innenfor et kortvarig definert tidsrom eller tidspunkt Vi mener ... at muren ikke er så veldig gammel. Og vi kan heller ikke se at den del av mur, plen og hekk som har rast ut har vært utsatt for mye slitasje. Området som raste ut har ikke vært belastet med annet enn manuell gressklipper. Vi har heller ikke sett eller merket noen endring/skade eller signeringer hverken på mur, hage eller hekk før denne natten

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt 16.10.24 og saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 4.1.25.

Sikrede krever dekning for utrasingen under bygningsforsikringen. Ifølge forsikringsbeviset er hageanlegg forsikret mot plutselig og uforutsett skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om naturskadeforsikring av 16.06.1989 nr. 70. Utrasingen skyldtes et kraftig regnvær som kom den natten, og ikke elde og slitasje.

Sikrede anfører at skaden oppsto plutselig. De massene som raste ut, var ikke utsatt for slitasje. Muren var maksimum 23 år, og hagen har bare vært klippet med manuell gressklipper. Sikrede har heller ikke observert endring/skade eller signeringer verken på mur, hage eller hekk før denne natten.

Skaden er utbedret iht. anbefalinger i takstrapporten. Det er derfor vanskelig å få en sakkyndig uttalelse nå.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. Skade som gradvis utvikles over tid er ikke å anse som «plutselig». Betingelsen er knyttet til skaden og ikke årsaken.

Naturskade er underlagt naturskadeforsikringsavtalen om når en skade faller inn under naturskadedekningen. Takstrapport fra fagkyndig i T konkluderer med at utrasing av stabbesteinmur skyldes svak konstruksjon pga. alder/slitasje. Rapporten inneholder videre tydelige observasjoner om at den delen av muren som ikke har rast ut, er i dårlig forfatning. Siden skaden ikke er å anse som en naturskade, har den blitt vurdert under ordinære forsikringsvilkår.

Skade som følge av sviktende fundamentering/svak konstruksjon pga. alder/slitasje er ikke dekket av forsikringen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for utrasing av masser under bygningsforsikringen.

Sikredes forsikring omfatter:

Plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

- **Naturskade.** Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring, av 16.06.1989, nr. 70. Erstatningen beregnes etter selskapets erstatningsregler.

(...)

- Andre plutselige og uforutsette skader

Finansklagenemnda har ikke mandat til å ta stilling til om det foreligger en naturskade eller ikke, se bl.a. FinKN 2014-488 og 2021-442. Dette er et spørsmål som hører inn under Klagenemnda for naturskadesaker, jf. naturskadeforsikringsloven § 2. Klage på vedtak fra forsikringsforetaket må for slike skader sendes til Klagenemnda for naturskadesaker. Nemnda kan derfor ikke ta stilling til om skaden «direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd».

Spørsmålet blir da om det foreligger en «plutselig skade». Vilkårene definerer ikke hva som ligger i begrepet «plutselig». Formuleringen «plutselig» betyr generelt at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid, men sier ingenting om hvor fort skaden må oppstå. Høyesterett har i HR-2024-2040-A følgende uttalelse om begrepet:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se FinKN-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag (avsnitt 53).

Den langvarige nemndspraksisen som Høyesterett her viser til, er bl.a. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Det er fremlagt skaderapport fra T som uttaler at «[s]kadeårsaken er utrasing av stabbestein mur som følge av svak konstruksjon pga. alder/slitasje». Takstmannen konkluderer med at muren har rast ut som et resultat av alder og slitasje på muren. Nemnda forstår dette slik at den svake konstruksjonen har ført til at muren ble utsatt for utrasing. Selv om selve utrasingen kan ha skjedd plutselig, tyder takstmannens beskrivelse på at muren har hatt en gradvis svekkelse pga. alder og

slitasje. Dette tilsier at skadeutviklingen har pågått over tid, og at skaden ikke har inntruffet «plutselig» slik vilkårene krever.

Sikrede anfører at skaden utvilsomt inntraff plutselig. Det følger av alminnelige bevisbyrdereregler at sikrede har bevisbyrden for at det er inntruffet et forsikringstilfelle som er omfattet av forsikringen, jf. bl.a. Rt. 2002 s. 1517. Nemnda kan ikke se at dette er tilstrekkelig sannsynliggjort her.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).